

TENORI PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA

Kinnitatud Vasalemma Kunstide Kooli direktori käskkirjaga 28.08.2020 a. nr.10

Õppe-ja kasvatustöö üldeesmärgid

Vasalemma Kunstide Kooli ülesandeks ja eesmärgiks on laste loomevõime avastamine ja kavakindel arendamine, professionaalse muusikahariduse õppeks tarviliku ettevalmistuse andmine ja kohaliku kultuurielu edendamine.

Õppe-ja kasvatustöö koolis peab aitama kujundada isiksust, kes:

- mõtleb loovalt;
- oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- suudab valida, otsustada ja vastutust kanda;
- oskab teha tööd, on valmis koostööks;
- mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust, oskab õppida.

Õppeprotsess

1. Õppimise käigus analüüsib ja hindab õppija õpitavat pidevalt ning edukus sõltub õppija oskusest õppida. Õpetaja on õpitegevuse kavandaja ja looja ning motiveerija.

2. Hindamine on osa kooli õppeprotsessist. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

3. Hindamise põhieesmärgiks on:

- motiveerida õpilast sihikindlalt õppima;
- anda teavet õppimise käigust õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanematele;
- määratleda õpilase individuaalsed õpitulemused.

4. Hindamine võib olla sõnaline (analüüs/hinnang) ja numbriline (hinne):

- protsessi hindamine (jooksva õppimise või vahetulemuste arvestamine);
- arvestuslik hindamine.

5. Õpitulemuste arvestuslik ja kokkuvõttev hindamine on aluseks tunnistuste väljaandmisel õppekava nõuete täitmise ja kooli lõpetamise kohta.

6. Koolis rakendatav hindamissüsteem sisaldab positiivseid („5”, „4”, „3”) ja negatiivseid („2”, „1”) hindeid.

7. Õpilase üleviimine õppeaastalt järgnevale toimub positiivsete hinnete alusel.

Kooliastmete õppekorraldus

1. Õppeprotsess kulgeb astmeti:

Põhiõpe noorem aste 1. - 4. õppeaasta,
vanem aste 5. - 7. õppeaasta

Õppeaasta kestab 35 õppenädalat.

2. Põhiõppesse võetakse õpilased vastu konkursi alusel. Konkursi korraldamiseks moodustatakse koolis vastuvõtukomisjon. Vastuvõtutingimused ja kord kehtestatakse vastuvõtueeskirjaga. Põhiõppes toimub õpilaste loomevõimete kavakindel arendamine, professionaalse muusikahariduse omandamise ettevalmistamine. Põhiõppe noorema ja vanema astme läbimisel antakse välja tunnistus.

Õppeainete loetelu

Õppeained	Põhiõpe						
	Noorem aste				Vanem aste		
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Tenor	2	2	2	2	2	2	2
Solfedžo	2	2	2	2	2	2	2
Muusikalugu			1	1	1	1	1
Koosmäng			1	1	1	1	1

Hindelised esinemised:

I õppeaastal II ja IV veerandil

II-III ja V-VI õppeaastal I, II, III ja IV veerandil

IV ja VII õppeaastal II ja IV veerandil (eksam)

Eksamid:

Üleminekuksam nooremast astmest vanemasse IV õppeaasta lõpus pillil ja solfedžos.

Lõpuksam vanema astme lõpus pillil ja solfedžos.

Vasalemma Kunstide Kooli tenori ainekava

Ainekava on arvestatud keskmiste eeldustega õpilasele.

Noorem aste

Õpetuse eesmärgid:

- tenorimängu õppimist soovitada 8-10 aastaselt;
- saavutada õiged algteadmised tenorimängus:

1. Kehahoid, pillihoid
2. Õige hingamine ja õige puhumine
3. Huulte töö
4. Keeletehnika arendamine
5. Puhast intonatsioon
6. Instrumendi häälestamine
7. Fraseerimine ja vabalt musitseerimine
8. Lihtsamate štrihhide kasutamine
9. Mängu analüüs

Õpilased esinevad 3 korda õppeaasta jooksul, sealhulgas kevadisel üleminekuarvestusel kahe erineva iseloomuga palaga peast. Tehnilised arvestused toimuvad poolaasta lõpul. Esitatakse üks duur ja üks moll helireedel ning etüüd.

I õppeaasta

Heliredelid (duurid ja mollid) ühe võtmemärgi ulatuses, üks oktav.

Kõik heliredelid kolmkõlaga.

Štrihhid: nonlegato, legato, staccato

Pala analüüs: helistik, taktimõõt

Aastas õpitakse 7-10 lihtsat pala ja 7-10 etüüdi või harjutust.

II õppeaasta

Tähelepanu keskendada õigete mänguvõtete kindlale omandamisele.

Jälgida tooni ja õiget lahtimängu.

Heliredelid: kahe võtmemärgini, 1 oktav, kolmkõla, (vajadusel võib heliredeleid murda)

Muusikalised terminid (tempo, dünaamika).

Aastas õpitakse 7-10 lihtsat pala ja 7-10 etüüdi või harjutust.

III õppeaasta

Jälgida, et palade ja etüüdide raskusastme suurenedes ei ilmneks segavaid pingeid ja kramplikust, et mängides säiliks mugavuse ja füüsilise vabaduse tunne.

Tegelda keerukamate rütmidega.

Heliredelid kuni kolme märgi ulatuses, kolmkõlad

Aastas õpitakse 7-10 erineva karakteriga pala ja 7-10 etüüdi. Noodilugemisel kasutada I-II klassi tasemega palu või etüüde.

IV õppeaasta

Saavutada vabalt mängitav ulatus G1.

Kasutada erinevaid štrihhe: detache, legato, staccato, tenuto.

Tegelda trioolide ja süngoopidega, taktimõõduga 6/8 ja 9/8.

Koosmusitseerimine ansamblis või orkestris.

Kromaatile helirida.

Dominant septakordi põhikuju lahendusega.

Heliredelid kolme võtmemärgini.

Aasta jooksul õpitakse 6-7 pala, k.a suurvorm ja 7-10 etüüdi.

Noorema astme lõpueksam

Eksamil mängida 2-3 erineva iseloomuga pala peast.

Tehniline arvestus:

- kolme märgini helistikest 1 duur ja 1 moll,
- kolmkõla,
- dominantseptakordi põhikuju lahendusega.

Vanem aste

Põhinõuded:

1. Mängimine ansambelis või orkestris.
2. Väljendusrikas musitseerimine.
3. Tehniliste oskuste täiendamine.
4. Puhas intonatsioon.
5. Teoste sisu lahtimõtestamine.
6. Vormi analüüs.

Õpilane esineb kooli kontsertidel 3 korda aastas, esitades peast 1-2 pala.

Tehniline arvestus 2 korda aastas, mil õppur esitab ühe duuri, ühe molli ja ühe etüüdi.

V õppeaasta

Töö toimub tehnilise täiustumise suunas.

Melismid

Suurvormid

Aastas õpitakse 5-6 pala (suurvormid või nende mõni osa), 7-10 etüüdi.

Heliredelid nelja võtmemärgini.

VI õppeaasta

Repertuaar laieneb vanamuusika ja levimuusika žanri.

Tutvumine topeltstaccatoga.

Aastas õpitakse 5-6 pala (neist paar suurvormi, mõni levimuusika pala) 7-10 etüüdi.

Heliredelid viie võtmemärgini.

VII õppeaasta

Senitehtu viimistlemine ja süvendamine. Oskus iseseisvalt tööd analüüsida.

Lugude ulatuvus c^2 .

Aastas õpitakse eksamikava (1-2 atonaalset või džässiliku kallakuga pala), 4-6 etüüdi; kõik heliredelid. Ansambli- või orkestrimäng.

Vanem astme lõpueksam

Eksamil mängida peast:

1 suurvorm

2 erineva iseloomuga pala

Tehnilisel eksamil:

1 etüüd

1 duur ja 1 moll kõigist õpitud heliredelitest.

SOLFEDŽO AINEKAVA

Solfedžo õppimise eesmärk Vasalemma Kunstide Koolis on:

1. Noodist laulmine - kasutusel on tähtnimed ja relatiivne JO-LE-MI süsteem. Tutvustatakse silpnimesid. Tähelepanu all on hääletooni kvaliteet, õige hingamine, diktsioon, puhas intonatsioon. Õpitud lauluharjutused ning diktaadid muudame elavamaks ilmestades neid rütmipillide kaasmängu ja mõnikord ka liikumisega. (kasutame orff-instrumentaariumi)

2. Teooria seos pilliõppega-õpetajad selgitavad õppeprotsessi käigus väga sageli, kuidas õpitud teadmised praktiliselt muusikaga tegelemisel ja pilli mängides rakenduvad.

3. Transponeerimine-osata kasutada praktikas kõiki õpitud helistikke, vajadusel suuta kiiresti helistikku vahetada.

NOOREM ASTE

I õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Rütmiõpetus. Laaditaju arendamine. Duur ja moll.

NÕUDED:

1) Meetrum ja rütm.

Rõhulised ja rõhutud taktiosad. Takt ja taktijoon. Taktidesse jaotamine. Lõpujoon. Kordusmärk. Taktimõõdud $2/4$, $3/4$, $4/4 = C$.

Noodivältused ja pausid:

tervenoot tervepaus

poolnoot poolpaus

veerandnoot veerandpaus

kaheksandiknoot kaheksandikpaus

kuueteistkümnendiknoot kuueteistkümnendikpaus

Rütmid: “ti-ti”; “tiri-tiri”; “ti-tiri”; “tiri-ti”; [“ta-i-ti”; “tai-ri”]

Eeltakt

2) Noodikirja algteadmised.

Noodijoonestik ja abijooned. Nootide asukohad noodijoonestikul. Noodivarte õigekiri.

Pauside kirjutamine.

Viiuli ja bassivõti. Nootide tähtnimed (silpnimed).

3) Helistikud.

Laadid: duur ja moll. Astmed ja astmetaju arendamine.

Helistikud. Duurid C, F, G, D ja loomulikud mollid a, d, e. Tervetoon ja pooltoon. Paralleelhelistikud. Toonika. I asme (toonika) kolmõla. Juhtheli.

Märgid: diees, bemoll ja bekaar

Eakohased 1- ja 2- häälsed laulud, harjutused, kaanonid. Transponeerimine. Improvisatsioon. Meloodia ja rütmi arendusvõtted (kordamine, sekvents, varieerimine).

4) Diktaat.

Suuline ja kirjalik mälu- ja rütmidiktaat. Pikkus 2-4 takti.

5) Tempo ja dünaamika mõiste.

6) Muusikaline vorm.

II õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Molli kolm kuju - loomulik, harmooniline, meloodiline. Tutvumine intervallidega.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Punkt noodi järel. Punktteeritud rütmid “tai-ri”; “ta-i-ti”

[Taktimõõt 3/8 ja lihtsamad rütmid selles taktimõõdus]

2) Helistikud.

Kahe märgiga duurid ja mollid.

Molli 3 kuju: loomulik, harmooniline, meloodiline.

Heliredeli ehitus. Tervetoon ja pooltoon. Püsivad ja püsimatud ehk ebapüsivad astmed. Püsimatute astmete lahendamine püsivatesse astmetesse. Lahendamise mõiste.

Tutvumine põhiastmete (I, IV, V) kolmkõladega.

Transponeerimine.

3) Intervallid.

Tutvumine intervallidega.

Töö järgmiste intervallidega: p.1, p.8, p.5, p.4, s.3, v.3, s.2, v.2.

4) Diktaat.

Lihtne suuline ja kirjalik diktaat duuris ja mollis (4-8 takti).

Rütmidiktaat kuni 4 takti.

III õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Lihtintervallid. Akordiõpetuse algus.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

3/8 taktimõõt. Grupeerimine.

2) Helistikud.

Kolme märgiga duurid ja mollid. Mõiste: samanimelised helistikud.

Toonika kolmkõla pöörded: I, I6, I64. (Võib kasutada ka järgmisi tähistusi: duuris T, T6, T64: mollis t, t6, t64).

Kolmkõla helide nimetused; priim, terts, kvint.

Funktsionaalsuse mõiste. Toonika (I astme) kolmkõla (T, t).

Subdominant (IV astme) kolmkõla (S, s). Dominant (V astme) kolmkõla (D). Põhikomkõlade ehitamine ja laulmine duuris ja harmoonilises mollis. [Põhikomkõlade kasutamine laulude saatmisel.]

3) Intervallid.

Töö järgmiste intervallidega: s.6, v.6, s.7, v.7. [s.7 lahendusega p.8, v.7 lahendustega s.3, v.3].

Intervallide suurus toonides. Intervallide pöörded. Intervallide ehitamine antud noodist üles ja alla.

4) Diktaat.

Suuline ja kirjalik diktaat (4-8 takti). Rütmidiktaat kuni 4 takti.

IV õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Akordide ehitamine ja laulmine duuris ning harmoonilises mollis, toonikakolmkõla pöörded, põhikolmkõlad põhikujus, D7 lahendusega.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Taktimõõt 3/8. Rütmi grupid kuueteistkümnendiknootidega.

Taktimõõt 6/8 ja viipamise skeem. [Triool (vt. lisa 5) ja süntkoop "ti-ta-ti"].

2) Helistikud.

Nelja märgiga duurid ja mollid.

3) Intervallid.

Lihtintervallide kordamine. Intervallide järgnevuste laulmine ja kuulamine.

[<2 harmoonilises mollis.]

4) Akordid.

Dominantseptakord V7 (D7) lahendusega duuris ja harmoonilises mollis. [Harmooniline järgnevus 4 takti]

5) Diktaat.

Diktaat duuris ja mollis 8 takti. Rütmidiktaat 4-6 takti.

Noorema astme lõpueksam

Kirjalik:

1. Diktaat 8 takti 2/4 või 3/4 taktimõõdus, ilma eeltaktita. Kirjutamise aeg kuni 30 minutit, mängitakse kuni 12 korda.

2. Kõlade määramine (kuulamine) koosneb kaheksast küsimusest intervallide ja akordide kohta. Kooskõla mängitakse kaks korda.

3. Rütmidiktaat 4-6 takti 2/4 või 3/4 taktimõõdus; mängitakse kuni 6 korda.

4. Teooria ainekava ulatuses.

Kirjaliku eksami hindamisel on suurema tähtsusega 1 ja 2 punkt (kokku 2/3 hindest). Rütmidiktaat ja teooria annavad 1/3 hindest.

Suuline (vastavalt piletile):

1. Duuri heliredeli (kuni 4 märgini) laulmine koos sama duuri toonika kolmkõla pöörete või põhikolmkõladega ja dominantseptakordi laulmine lahendusega
või

mulli laulmine (2 märgini). Loomulik moll koos toonika kolmkõla pööretega või harmooniline või meloodiline moll koos põhikolmkõladega.

2. Võõra harjutuse laulmine duuris (kuni 2 märgini helistikes).
3. Üks harjutus aasta jooksul õpitud 10 - 12 harjutuse hulgast. Need harjutused peab kool kindlaks määrama ja õpilastele teadma andma IV veerandi alguses.
4. Rütmiharjutuse koputamine (8 takti: 2/4 või 3/4 taktimõõdus).

VANEMA ASTME AINEKAVA

V õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Suurendatud ja vähendatud intervallid. Põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

6/8 taktimõõt. Rütmi grupid kuuteistkümnendiknootidega. Grupeerimine.

Sünkoop, triool.

Pidekaare lihtsamad variandid.

2) Helistikud.

Viie märgiga duurid ja mollid.

3) Intervallid.

Lihtintervallide ehitamine ja laulmine helistikus ning antud noodist üles ja alla.

Intervallide järgnevuste laulmine ja kuulamine.

Suurendatud ja vähendatud intervallid lahendustega duuris ja harmoonilises mollis.

<4 IV astmelt lahendusega v.6 duuris, s.6 mollis, >5 VII astmelt lahendusega s.3 duuris, v.3 mollis.

Harmoonilises mollis <2 VI astmelt lahendusega p.4,

>7 VII astmelt lahendusega p.5.

4) Akordid.

Põhikolmkõlade pöörded. >VII lahendusega duuris ja harmoonilises mollis.

Akordide tähistused astmenumbritega.

Kadentsid: lihtkadentsid - autentne (I V I) ja plagaalne (I IV I);

lihtkadentsi esimene (I IV V I) ja tene kuju (I IV K64 V I).

Harmoonilised järgnevused 4 kuni 8 takti.

[Dominantseptakordi pöörded].

VI õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Dominantseptakordi pöörded lahendustega duuris ja mollis. Harmooniline duur. Neljahäälsed järgnevused.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Pidekaarega rütmid

[Keerukamad variandid]

6/8 taktimõõdus punkteeritud rütmid. Taktimõõdud 2/2, 3/2 ja 6/4.

2) Helistikud.

Kuue märgiga duurid ja mollid.
Harmoniline duur.
Kromaatilised läbiminevad ja abihelid.
[Mõisted: kaldumine ja modulatsioon].

3) Intervallid.

Harmonilises duuris <2 VI astmelt lahendusega p.4; >7 VII astmelt lahendusega p.5.
Ehitamine ja laulmine.

4) Akordid.

Põhikolmkõlad harmonilises duuris.

Dominantseptakordi pöörded lahendusega duuris ja harmonilises mollis:

I pööre V65 (D65) lahendusega I (T, t); II pööre V43 (D43) lahendusega I (T, t),

III pööre V2 (D2) lahendusega I6 (T6, t6).

Neljahäälsed harmonilised järgnevused (4-8 takti) kuulamine ja laulmine.

[v.VII7 ja >VII7 ehitamine ja lahendamine duuris ja harmonilises mollis].

5) Diktaat.

[Üksikute kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega].

VII õppeaasta

PÕHIEESMÄRK: Intervallid ja akordid. Ehitamine, kuulamine, laulmine.

NÕUDED:

1) Rütm ja taktimõõt.

Keerukamad süngoobid ja pidekaarega rütmid.

Segataktimõõt. Vahelduvtaktimõõt.

2) Laadid.

Seitsme märgiga duurid ja mollid.

Kaldumine ja modulatsioon. I järgu sugulushelistikud.

[Pentatoonika. Diatoonilised laadid. Kromaatiline duur ja moll. Ehitamine ja laulmine].

3) Intervallid.

Kõikide läbivõetud intervallide kordamine.

[>5 II astmelt lahendusega v.3 ja <4 VI astmelt lahendusega s.6 harmonilises duuris]

4) Akordid.

v.VII7 põhikujus lahendusega duuris, >VII7 põhikujus lahendusega harmonilises duuris ja harmonilises mollis.

II7 põhikujus duuris ja mollis.

Tutvumine akordimärkidega.

Neljahäälsed harmonilised järgnevused. [II; III ja VI astme kolmkõlad].

5) Diktaat.

Üksikute kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega.

Vanema astme lõpueksam

Kirjalik:

1. Diktaat - 2 erineva raskusastmega varianti, üks neist 6/8 taktimõõdus. Kirjutamise aeg maksimaalselt 30 minutit, mängitakse kuni 12 korda.

2. Järgnevus kitsas seades; 8 takti (kaks erinevat varianti). Mängitakse harmooniliselt kuni 6 korda.

3. Kõlade määramine (kuulamine) 8 küsimust; mängitakse harmooniliselt.

4. Teooria kogu ainekava ulatuses. Küsimused sisaldavad intervallide ja akordide ehtiamist ja määramist kuni 5 märgiga helistikes ja paralleelhelistiku ning võtmemärkide määramist kuni 7 märgiga helistikes (viiuli- ja bassivõtmes).

Suuline (vastavalt piletile):

1. Heliredeli laulmine lisadega: loomulik või harmooniline duur või harmooniline või meloodiline moll (kuni 6 märgini helistikes); lisaks põhikolmkõlad, üks dominantseptakordi pööre või juhtseptakord ja üks suurendatud või vähendatud intervall lauldud helistikus.

või

laulda kaks lihtintervalli antud noodist üles või alla ja kaks akordi antud helistikus

või

laulda järgnevus 4-6 takti (nt. I V64 I6 V43 I IV64 I).

NB! Toodud kolmest variandist tuleb vastata vähemalt ühele (kooli valikul).

2. Rütmiharjutuse koputamine (8 takti).

3. Võõra harjutuse laulmine kuni 4 märgini helistikes.

[Aasta jooksul õpitud harjutuse laulmine].

MUUSIKALOO AINEKAVA

Muusikalugu algab III õppeaastal.

Esimene aasta peamine ülesanne on õpilastes muusika kuulamise oskuse kujundamine. Olulisel kohal on muusika mõtestamine õpilaste vanusele sobival viisil ning emotsionaalne suhe kuulatusse. Sageli tehakse seda seostades teiste kunstiliikidega kasutades laste loomingulisust (joonistamine, luuletused, juttude kirjutamine, grüpiülesanded erinevatel teemadel)

NOOREMA ASTME AINEKAVA

Noorema astme materjal ei ole esitatud selle läbivõtmise järjekorras. Õpetajale on jäetud vabadus järjestada (ja ühitada) teemasid nii nagu kohalikud tingimused (rühmade koosseis,

õppeabinõude muretsemise ajastamine, õpetaja eelistused jms.) dikteerivad. Muusika valimine on jäetud täies ulatuses õpetajamaitse ja võimaluste valdusse.

III ja IV õppeaasta

Sissejuhatav teema. Muusikaloo sisu, selle koht kooli teiste õppeainete hulgas. Muusikaline heli. Heli omadused. Heli teekond tekkimisest kuulajani. Akustika aabitsatõed. Muusika väljendusvahendid: meloodia, rütm, tempo, dünaamika, tämber, register, kooskõla (harmoonia), faktuur.

Eesti rahvamuusika. Vanem ja uuem rahvalaul. Rahvapillid ja pillilood. Rahvatantsud.

Vokaalmuusika. Laulud. Rahvalikud laulud. Pop-laulud. Ansamblid. Koorid. Nende koosseis.

Instrumentaalmuusika. Sümfooniaorkestri pillid partituuri järjekorras. Pillirühmadest moodustuvad ansamblid (puupuhkpilli kvartett jne.). Kokkuvõtteks, partituuri järjekorra kinnistamiseks B. Britteni variatsioonid Purcelli teemale. Orel ja klaver (kaks kuningat). Süntesaator. Pillid, mida tavaliselt sümfooniaorkestri põhikoosseisus ei esine. Instrumentaalansamblid ja orkestrid.

Programm-muusika

S. Prokofjev. Petja ja hunt

C. Saint-Saens. Loomade karneval

A. Marguste. Punane raamat

A. Vivaldi. Aastaajad

E. Grieg. Süit Peer Gynt

M. Mussorgski. Pildid näituselt

P. Tšaikovski. Aastaajad

Helitööde ülesehitus. Kuulamisülesannete kasutamise meetoodika omandamine. Ühe- ja kahejaoline ülesehitus. Kolmejaoline vorm. Liht- ja liitvorm (kahe- ja kolmeosaline).

Variatsioonid. Rondo.

Tantsud. Ajaloolised tantsud: pavaan, galjard, braanl; menuett, gavott, ekossees; polonees, masurka, krakovjakk, polka, booloro, tšardaš, valss, habaneera, tango. Tantsusüit. Aasia, aafrika, ladina-ameerika rütmid. Peotantsud. Kaasaegsed tantsud.

Ballett.

Lavamuusika. Muusika sõnalavastuses. Ooper. Rock-ooper. Operetid. Muusikal.

VANEMA ASTME AINEKAVA

V ja VI õppeaastal antakse ülevaade muusika arengust keskajast meie sajandini. Liigestuse aluseks on stiilid. Iga stiiliperioodi esindaja(i)ks on valitud helilooja(d), kes ainekava koostajate arvates on kõige enam mõjutanud muusika edaspidist arengut või kelle teosed on ajaproovile enim vastu pidanud

Et muusika kuulamiseks jääks rohkem aega, tuleks heliloojate elulugudest esile tuua ainult oluliseimat.

Loetletud heliteostest teeb õpetaja oma valiku või asendab teistega, olenevalt konkreetse rühma tasemest.

V ÕPPEAASTA

Keskaeg. Romaani ja gooti stiil. Gregooriuse laul. Varajane mitmehäälsus. Organum, motett. Rüütli laul.

Renessans. Ajastu üldiseloomustus, võrdlus keskajaga. Uued ilmalikud laulužanrid: ballata, madrigal. Pime muusik Firenzest Francesco Landino. Madalmaade koolkond, selle tähtsus polüfoonilise muusika arengus. Tähtsamad esindajad. Renessansi ajastul kasutatud pillidest.

Barokk. Ajastu üldiseloostus, võrdlus renessansiga. Muusika iseloostus, tähtsamad žanrid.

VI ÖPPEAATA

Johann Sebastian Bach. Inventsoonid, prelüüdid ja fuugad (HTK). Oreliteosed. Passacaglia ja fuuga c-moll. Orelitokaata ja fuuga d-moll

Concerto grosso mõiste. Brandenburgi kontserdid. Vokaalmuusika. Mõni aaria või kantaadi osa.

Klassitsism. Üldiseloostus. Uue helikeele võrdlus barokiga. Uued žanrid

Joseph Haydn. Sümfoonia mõiste ja ülesehitus. Sonaat allegro vorm. Instrumentaalkontsert. Keelpillikvartett. Sümfoonia nr. 103 Es-duur. Kontsert trompetile ja orkestrile

Es-duur. Divertisment op. 3 nr. 5 F-duur

Wolfgang Amadeus Mozart. Imelapse periood. Sümfoonia nr. 40 g-moll. Klaverisonaat k. 331 A-duur. Serenaad "Väike öömuusika". Ülevaade ooperiloomingust. Katkendid ooperitest "Figaro pulm", "Don Giovanni", "Võluflööt". Reekviemi mõiste. Osad "Reekviemist" (nr. 1 "Requiem", nr. 2 "Dies irae", nr. 7 "Lacrymosa").

Ludvig van Beethoven. Helikeele erinevus võrrelduna Haydni ja Mozarti loominguga. Klaverisonaat op. 13 nr. 8 c-moll "Pateetiline". Klaverisonaat op. 27 nr. 2 cis-moll "Kuupaiste".

Klaverisonaat op. 57 nr. 23 f-moll "Appassionata". Sümfoonia nr. 5. Sümfoonia nr. 9 (katkend sümfoonia lõpust - kooriga).

Romantism. Romantismi põhijooned kõikides kunstides.

Franz Schubert. Laululooming. Laulud "Forell", "Muusikale", "Ave Maria". Ballaad "Metshaldjas". Laulutsükliid. Kaunis Möldrineiu ("Rändamine", "Kuhu", "Kütt", "Mölder ja oja").

Talvine teekond ("Pärnapuu", "Kevadunelm", "Post", "Vares", Leierkastimees"). Klaverimuusika. Valsid, muusikalised hetked, marsid. Kammermuusika. Kvintett klaverile, viiulile, vioolale,

tšellole, kontrabassile D-duur op. 114 ("Forellikvintett"). Sümfooniad. Sümfoonia nr. 8 ("Lõpetamata") 1. osa.

Fryderyk Franciszek Chopin. Etüüdid. Etüüd op. 10 nr. 3 E-duur, nr. 12 c-moll. Etüüd op. 25 nr. 1 As-duur. Prelüüdid. Prelüüd op. 28 nr. 15 Des-duur, op. 28 nr. 4 e-moll. Poloneesid.

Polonees op. nr. 1 A-duur, op. 53 A-duur. Masurkad. Masurka op. 67 nr. 4 a-moll, op. 68 nr. 3 F-duur. Valsid. Valss op. 67 nr. 2 Cis-duur, op. 64 nr. 1 Des-duur.

Robert Schumann. Klaverimuusika. Klaveripalade tsükkel "Karneval" ("Eusebius", "Florestan", "Chiarina", "Davidsbündlerite marss"). Klaveripalade tsükkel "Lastestseenid" ("Unistus").

Ferenc Liszt. Klaverilooming. Mefisto-valss. Nokturn "Armuelmad". Etüüd nr. 2 "Gnoomide ringmäng".

Rahvusromantism

Norra muusika. Norra rahvusmuusika.

Edvard Grieg. Klaveripalad. Orkestrimuusika. Lüüriline suit op. 54 (Norra talupoja marss). Muusika H. Ibseni draamale "Peer Gynt". Kontsert klaverile ja orkestrile a-moll.

Soome muusika. Soome rahvalaul. Seos eesti muusikaga. "Hümn". "Porilaste marss". Einojuhani Rautavaara "Cantus arcticus" 3. osa "Luigelend".

Jean Sibelius. Sümfooniline poem "Finlandia". "Kurb valss". Sümfoonia nr. 2 IV osa. Süit viulile ja keelpilliorkestrile III osa "Suvel"

Rootsi muusika. Rootsi rahvamuusika. Rahvuslik pillimuusika.

Hugo Alfven. Rootsi polka (Polka frDn Roslagen). Karjasetüdruku tants. Rootsi rapsoodia nr. 1.

Baltimaade muusika

Läti muusika. Läti rahvamuusika. Piirialade rahvalaulude sarnasus. Cimze seminari osa eesti muusikakultuuris. Ühislauluvara.

Alfred Kalniņš

Leedu muusika. Sutartines kui kogu maailma ulatuses ainulaadne nähtus.

Mikalojus Ciurlionis. Helilooja ja kunstnik. Sümfooniline poem "Mets". Sümfooniline poem "Meri".

Vene muusika

Rahvalaulust Glinkani.

Mihhail Glinka. Orkestrimuusika. Sümfooniline fantasia "Kamarinskaja".

Kontsertavamängud "Aragoni hota", "Öö Madridis". Ooperid. Ooperi "Ruslan ja Ludmilla" avamäng.

Vene muusika 19. saj. II poolel. Võimas rühm.

Aleksander Borodin. Ooper "Vürst Igor". Polovetside tantsud. Sümfoonia nr. 2 h-moll "Vägilassümfoonia" I osa.

Modest Mussorgski. Laulud "Kirp", "Hällilaul Jeromçkale". Klaveripalade tsükkel "Pildid näituselt".

Nikolai Rimski-Korsakov. Sümfooniline süit "šeherezade".

Ooper "Muinasjutt tsaar Saltanist", ("Kimalase lend").

Pjotr Tšaikovski. Klaveripalade tsükkel "Aastaajad" (2-3 pala). Kontsert klaverile ja orkestrile nr. 1. Sümfooniad. Sümfoonia nr. 5. Ooperid. Ooper "Jevgeni Onegin" (sissejuhatus, Tatjana ja Olga duett, Tatjana kirjastseen, Onegini aaria). Balletid. Numbrid ballettidest "Pähklipureja", "Uinuv kaunitar", "Luikede järv".

Sergei Prokofjev. Balletid. Ballett "Romeo ja Julia" ("Tütarlaps Julia", "Montecchi ja Capuletti", "Rüütlite tants"). Sümfooniad. Sümfoonia nr. 1 ("Klassikaline"). Sümfoonia nr. 7 ("Noorte").

Dmitri Sostakovitš. Prelüüdid ja fuugad. Sümfoonia nr. V. Filmimuusika. (Romanss filmist "Kiin".)

VII ÕPPEAASTA

Eesti rahvusliku muusikakultuuri tekkimine 19. saj. keskel. Laulu- ja mänguseltsid, nende osatähtsus koorilaulu arengus.

Esimesed üldlaulupeod. J. W. Jannseni tegevus I üldlaulupeo organiseerimisel. Lõhe klerikaalse ja demokraatliku rahvusliku liikumise leeri vahel. Laulupidude repertuaar, kunstiline külg ja nende tähtsus eesti muusikas.

Eesti rahvusliku heliloomingu teerajajad A. Kunileid, A. Thomson, Fr. Säebelmann, K. A. Hermann. Nende elu ja looming.

Esimesed professionaalse haridusega heliloojad J. Kappel, M. Härma, K. Türnpu.

I sümfooniaorkestri loomine 1900. a. A. Läte poolt. Tema looming ja muusikaline tegevus sajandialguse Tartus.

Esimesed kompositsioonilase eriharidusega heliloojad R. Tobias ja A. Kapp. Nende osa eesti sümfoonilise muusika arendamises. (Avamängud "Julius Caesar" ja "Don Carlos".)

Esimene eesti klaverikontsert. R. Tobiase "Kontsertpala". Esimesed oratooriumid (R. Tobiase "Joonase lähetamine" ja A. Kapi "Hiio").

Põhjamaise helikeele taotlused H. Elleri instrumentaalmuusikas. (Sümfooniline poem "Koit"). Tema viiuli- ja klaveripalad.

E. Tubin - Eesti suurim sümfonist, esimese eesti balleti "Kratt" looja. (Katkend mõnest sümfooniast ja balletist "Kratt".)

Rahvusliku koorilaulu areng - M. Saar ja C. Kreek. Rahvaviiside arendusvõtted nende koorilauludes. Näiteid M. Saare klaveripaladest ja soololauludest. Vaimulikud rahvaviisid C.

Kreegi loomingus. Katkend "Eesti reekviemist".

Rahvamuusika kasutamine V. Tormise muusikas. Võrdlus M. Härma, M. Saare ja C. Kreegiga. Näited - "Eesti kalendrilauludest", "Ingerimaa õhtud" jm.

Uute muusikaväljendusvahendite areng 1960. aastate instrumentaalmuusikas:

Neoklassitsism (E. Tamberg "Concerto grosso", J. Rääts "Kontsert kammerorkestrile", A. Pärt "Partita").

Kollaaž (A. Pärt "Kollaaž BACH").

Aleatoorika (J. Koha "Rondo").

Dodekafoonia (A. Pärt "Nekroloog").

A. Pärdi loominguga kaks perioodi.

Uusi jooni XX saj. II poolel sündinud heliloojate loomingus. L. Sumera, E.-S. Tüür jt.

Ülevaade eesti ooperi arengust. E. Aav, E. Kapp, V. Kapp, G. Ernesaks, E. Tamberg. 1980 ja 90-tel alustanud heliloojad P. Vähi, S. Grünberg, U. Sisask, A. Mattiisen, M. Kõlar, T. Kõrvits, H. Tulve

KOOSMÄNGU AINEKAVA

Üldeesmärgid

Õpilase loomevõime arendamine koosmusitseerimise kaudu. Erinevate puhkpillide kooskõla on eriliselt koloriitne ja eeldab ansamblipartnerite head kontsentreerimisvõimet.

Koosmängus täpsustub intonatsioon, areneb rütmitunne, täiustub noodilugemisoskus.

Õppeprotsess

Koosmäng on õppevorm, mida saab harrastada igal tasemel õpilane alates algõpetuse esimestest tundidest.

Esimeseks ansamblipartneriks on õpetaja. Pikkade nootide puhumisel võib õpetaja teisel pillil kaasa mängida. Hea koosmängukogemuse saab õpilane eriala tunnis koos klaverisaatjaga mängides. Hiljem asendab õpetajat teine õpilane või õpilased erinevatel pillidel. Vanemas astmes saadakse koosmängu kogemus orkestris.

Noorem aste 1. - 4. õppeaasta.

Oskus kuulata ennast ja partnerit. Puhtalt intoneerimine. Täpne rütmika. Strihhid. Orienteeruda 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 ja 6/8 taktimõõdus.

Dünaamikamärgid ja nende kasutamine.

Repertuaar: ühehäälised rahva -ja lastelaulud, kaanonid, mitmehäälised klassika -ja popmuusika seaded.

Õppeaasta jooksul võetakse läbi 4-6 erineva karakteriga teost

Õppeaasta jooksul esinetakse üks kuni kaks korda 1-2 palaga.

Vanem aste 5. -7. õppeaasta

Juba omandatud oskuste edasiarendamine. Ansambli-ja orkestriseaded. Partituur ja partiid. Erinevad rütmid ja muusikastiilid.

Repertuaari valik vanamuusikast kuni tänapäeva pophittideni.

Õppeaasta jooksul võetakse läbi 4-6 erineva karakteriga teost.

Õppeaasta jooksul esinetakse üks kuni kaks korda 1-2 palaga.